

ואפילו הוא אומר כך ארבע וחמש פעמים מחזירים אותו שוב ושוב לבית הדין.

ובלבד שרואים כי אכן יש ממש בדבריו, שיש מקום לזכותו.

גמרא

דנה הגמרא: וכי בית הסקילה רק חוץ לבית דין הוא, ותו לא? וכי לא היה יותר רחוק!?

והא תניא: בית הסקילה היה חוץ לשלש מחנות כלומר שהיה חוץ לירושלים לגמרי [שהעזרה בבית המקדש היא מחנה שכינה, והר הבית הוא מחנה לויה, וירושלים כולה היא מחנה ישראל, ובית הסקילה היה חוץ לכל השלש מחנות דהיינו חוץ לירושלים? (4)]

ומתרצת הגמרא: אין! כדקאמרת שבאמת בית הסקילה היה חוץ לירושלים והא דקתני הכי מה שהמשנה אומרת שהיה חוץ לבית דין נפקא מינה: דאי נפיק בי דינא ויתוב חוץ לשלש מחנות שאפילו אם בית דין יקבע את מקום מושבו מחוץ לירושלים, גם אז עבדינן את בית הסקילה חוץ לבית דין רחוק מהם. (5)

והטעם, כי היכי דלא מיתחזי בית דין רוצחין כדי שלא יראה הבית דין כמקום של איבוד נפשות, שגנאי הוא לבית דין שהם הורגין נפשות. (6)

אי נמי שלכן היו מרחיקים את בית הסקילה מהבית דין כי היכי דתיהוי ליה הצלה שמא בינתיים עד שיגיעו לבית הסקילה, ימצא מי מהדיינים איזה זכות לזה שנידון לסקילה, ויחזירו אותו לבית דין, ויזכו אותו, וינצל מהסקילה. (7)

4. וכן בכל עיר היה בית הסקילה מחוץ לעיר שהרי כל עיירות המוקפות חומה בארץ ישראל יש להם דין של מחנה ישראל. רש"י ותוס' ד"ה בית.

5. קשה, הרי אפשר למצוא עוד נפקא מינה בעיר שאינה מוקפת חומה או שלא הוקפה מימות יהושע בן נון שאין לה דין מחנה ישראל. וכן בבית דין שבחוץ לארץ או בעיר שרובה עכו"ם שכל אלו אין להם דין מחנה ישראל, וזה עדיף מהנפקא מינה של הגמרא, שאינו שכיח שבית דין יצאו חוץ לחומה. ערוך לנר.

6. רש"י. והרמב"ם בפירוש המשניות כתב שלא יראה כאילו בית דין ממהרים להרוג.

7. שני הטעמים הם על כך שמרחיקים את בית הסקילה מבית הדין, אבל עצם הדין שבית הסקילה צריך להיות מחוץ לבית דין נלמד מ"והוצא את המקלל" כמבואר במשנה. תוס' ד"ה כי.

[הב"ח מגיה במשנה "בית הסקילה היה חוץ לבית דין רחוק מבית דין", ולפי זה ניחא שהגמרא נותנת טעם על הדין האמור במשנה שצריך להרחיק את בית הסקילה מבית הדין. והנצי"ב כתב שהגמרא מסתמכת על הסיפא של המשנה שהסוס היה רחוק מהבית דין]. ולכאורה קשה, אם כן מה צריך את הפסוק של "והוצא את המקלל" ולא די בשני הטעמים של הגמרא?

ובתוספות יום טוב כתב שהטעמים הם טעמא דקרא.